

KM 9/01 Satsingsområder for Den norske kirke 2002 - 2005 - Vedtak

Innstilling fra kirkemøtekomité F:

Saksorientering:

Kirkemøtet vedtok i 1998 "Strategidokument for Den norske kirke 1999 – 2002". I forbindelse med dette vedtaket ba kirkemøtekomiteen om at framtidige strategidokumenter måtte forenkles, for bedre å kunne kommunisere med ulike nivåer i kirken.

Under henvisning til strategidokumentet ba Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet i sitt tildelingsbrev Kirkerådet om blant annet å identifisere felles utfordringer som Den norske kirke samlet står overfor. Samtidig ga KUF sin tilslutning til ønsket om en forenkling av dokumentet.

Kirkerådet igangsatte en prosess, som på ulike måter har involvert bispedømmerådene, Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon (KA), fellestråd og menighetsråd. På bakgrunn av denne prosessen ble det framlagt et dokument for Kirkemøtet som identifiserer fem satsingsområder for kirken i perioden 2002 – 2005 (dokument 9.2 "Satsingsområder for Den norske kirke 2002 – 2005. Et ressursdokument til hjelp i den videre strategi- og planprosess"). Dokumentet har vært tenkt som et ressursdokument for planarbeidet på de ulike nivåer i kirken. Samtidig har det vært understreket at lokalt utformede strategier vil variere avhengig av behov og økonomiske og personmessige ressurser.

I saksforberedelsene til denne saken har det vært omtalt 4-årige "handlingsplaner" utarbeidet av De sentralkirkelige råd og bispedømmerådene. Komiteen har funnet det mer hensiktsmessig ut fra planenes karakter og tidligere språkbruk å omtale disse som "strategiplaner".

Komiteéns merknader:

Komiteen har merket seg departementets signaler og gir sin tilslutning til intensjonen om å identifisere felles utfordringer og satsingsområder som Den norske kirke samlet står overfor, samtidig som det gis rom for lokal tilpasning i strategiutformingen.

Komiteen vil innledningsvis presisere at merknadene skal supplere, korrigere

og aksentuere Dokument KM 9.2/01. Det innebærer at en rekke viktige anliggender som nevnte dokument ivaretar, blir stående selv om de ikke gjentas her.

Komiteen vil løfte fram visjonen av EN LOKAL KIRKE I ET GLOBALT FELLESSKAP

Komiteen ønsker at følgende fire felter gis prioritet som satsningsområder:

- Dåpsopplæring
- Diakoni
- Ung i kirken
- Medarbeiderskap

Gjennom å begrense satsningsområdene til fire ønsker komiteen å gi klarere føringer for prioritering og ressursbruk i kirken. Komiteen vil påpeke at når en velger å sette fokus på enkelte områder, forutsetter en at det samtidig arbeides på andre.

Komiteen vurderer det slik at valget av *dåpsopplæring* som satsningsområde er helt nødvendig for å kunne videreføre folkekirken. Kirken står nå ved en milepæl i forhold til dåpsopplæring, nemlig lovfesting. Komiteen vil fremheve at dåpsopplæring må forstås i vid betydning og inkludere alle døpte opp til 18 år (jfr. NOU 2000:26). Kirken har gitt tunge signaler om viktigheten av dette.

Gjennom valget av *diakoni* ønsker komiteen å styrke kirkens helhetlige tjeneste, både overfor egne medlemmer og utad overfor alle mennesker i nød. Det foreliggende dokument "Diakoni - et annerledes språk" gir et viktig tilfang til en fornyelse av den diakonale satsning. Komiteen vil understreke at diakonien skjer både i en lokal og en global sammenheng og omfatter alle sider ved det menneskelige liv, fysisk, sosialt og åndelig.

Satsningen på *unge i kirken* er i ferd med å få et løft. Derfor er det nå viktig å føre denne satsningen videre. Erfaringsmessig er ungdomstiden den mest avgjørende fasen i forhold til identitets- og trosutvikling. Kirken står overfor store utfordringer når det gjelder å nå ungdom med evangeliet og å lede dem inn i et levende trosliv. Satsningen på unge i kirken må inkludere hele bredden av aktiviteter i regi av kirken og dens frivillige ungdoms-organisasjoner.

Valget av *medarbeiderskap* som satsningsområde gir seg naturlig ut fra behovet for å kunne rekruttere, utruste og ta vare på de ansatte og frivillige medarbeidere kirken trenger for å løfte satsningsområdene og ivareta kirkens øvrige oppgaver. En viktig del av utrustningen er å gjøre de ulike medarbeiderne i stand til å samspille mot felles mål. Komiteen forutsetter at satsingen på medarbeiderskap inkluderer samvirke mellom kirkelige organer og frivillige organisasjoner.

Komiteen er seg bevisst at en velger å ikke prioritere "gudstjeneste og fellesskap" som selvstendig satsingsområde. Viktige aspekter ved dette området må ivaretas innenfor de prioriterte satsningsområdene.

Komiteen vil vise til at KM 9.2/01 legger opp til at noen felles utfordringer holdes fram som tverrgående perspektiver gjennom alle satsingsområdene. Komiteen slutter seg til denne tilnærmingen. Blant disse tverrgående perspektivene vil komiteen særlig fremheve:

- utvikling av fellesskap
- tilrettelegging for og integrering av funksjonshemmede
- synliggjøring, videre utvikling og integrasjon av samisk kirkeliv
- kirkelige handlinger som menighetsbyggende arbeid
- kirken i møte med den åndelige lengsel
- misjon og evangelisering
- lokaløkumenikk og internasjonale samarbeidsrelasjoner
- forbruk og rettferd

En slik måte å tenke på åpner for at det kan skapes tiltak i skjæringspunktet mellom satsingsområder og tverrgående perspektiver, for eksempel *felleskapsbygging* og *felleskapsbyggende* tiltak innenfor diakoni eller innenfor medarbeiderskap som satsingsområder.

Gjennom en slik måte å tenke på ønsker komiteen å stimulere til en mer integrert tenkning rundt de ulike områdene av kirkens virksomhet.

Viktige anliggender når det gjelder gudstjeneste og fellesskap som tverrgående perspektiv, kan hentes fra det som sies om dette som satsingsområde i KM 9.2/01. Komiteen vil påpeke at fellesskapsbygging skjer både gjennom gudstjenesten, smågrupper og andre samværsformer.

Når det gjelder de andre tverrgående perspektivene, viser vi til det som i KM 9.2/01 er anført under felles utfordringer.

Komiteen vil likevel spesielt fremheve noen innholdsmomenter i de følgende tverrgående perspektiv:

Integrering av mennesker med fysiske *funksjonshemninger* og mennesker med psykisk utviklingshemning er nødvendig for at kirkens menneskesyn skal framstå med troverdighet. Kirken har heller ikke råd til å la være å benytte de ressurser funksjonshemmede utgjør. Dette perspektivet bør komme sterkere til uttrykk i dåpsopplæring som satsingsområde. Dåpsopplæring må tilrettelegges for alle, også for funksjonshemmede. Det innebærer praktisk tilrettelegging av lokaler, materiell, transport, ledsager, assistenter og i enkelte tilfelle spesialpedagogisk kompetanse.

Synliggjøring, utvikling og integrasjon av *samisk kirkeliv* må videreføres.

Fordi mange menigheter er tospråklige, utgjør feltene rekruttering og bemanning under satsingsområdet medarbeiderskap en særlig utfordring og krever ekstra ressurser.

De kirkelige handlinger utgjør unike folkekirkelige møtesteder. Det er behov for en sterkere utnyttelse av det potensial for menighetsbyggende arbeid som ligger i disse. Dette kan konkretiseres både i forhold til dåpsopplæring, diakoni og medarbeiderskap som satsingsområder.

Kirken i møte med den åndelige lengsel som var hovedsaken på Kirkemøtet 1999 har betydd mye i vår kirke, bl.a. gjennom impulser til misjon og utdyping av det åndelige liv. Det er viktig at dette følges videre opp og gir retning for arbeidet innenfor satsingsområdene dåpsopplæring, diakoni og medarbeiderskap. Sjelesorg og åndelig veiledning må få en fornyet plass i vår kirke. Kirkemusikk og andre estetiske uttrykksmidler, for eksempel drama og billedkunst, har stor betydning for menneskers trosliv.

Misjon og evangelisering er et kjennetegn på en levende kirke og er tett knyttet til dåpsopplæring som satsingsområde. Misjonsbefalingen er en befaling til dåp og dåpsopplæring, og dåpsbefalingen er en befaling til misjon. Diakoni som satsingsområde vil også åpne for misjonerende tiltak med en diakonal profil.

Det ble gjort gode *lokaløkumeniske* erfaringer i forbindelse med jubileum 2000 som bør følges opp. Diakonien som satsingsområde ligger særlig godt til rette for samarbeid mellom kirkesamfunnene. Likeså er det viktig at det arbeides videre på alle nivåer i kirken for å videreføre og styrke de *internasjonale samarbeidsrelasjonene* som er etablert, og de forpliktelser som ligger i de økumeniske avtalene. Internasjonal diakoni og diakoniutvikling i søsterkirker vil være en naturlig del av diakoni som satsingsområde.

Miljø- og fordelingsspørsmål har stått på den kirkelige dagsorden lenge. Kirkemøtet behandlet i 1996 saken *Forbruk og rettferd*. De grunnleggende utfordringene som ble tydeliggjort gjennom saken, må følges opp på alle satsingsområdene.

Komiteen vil presisere at den prioriteringen som ligger i valget av de fire satsingsområder ikke utvannes gjennom innføringen av de tverrgående perspektivene. Det er imidlertid behov for å innholdsbestemme de fire områdene. Komiteen ønsker med sine tverrgående perspektiver å gi signaler til en slik innholdsbestemmelse.

Komiteen vil samtidig understreke viktigheten av at visjonen av en lokal kirke

i et globalt fellesskap får gjennomsyre både de prioriterte satsingsområdene og de tverrgående perspektivene på kirkens virksomhet.

Kirkemøtets vedtak:

1

Kirkemøtet vedtar følgende satsingsområder for Den norske kirke i perioden 2002-2005, i ikke-prioritert rekkefølge:

Dåpsopplæring

Diakoni

Ung i kirken

Medarbeiderskap

2

Kirkemøtet ber Kirkerådet utarbeide en 4-årig strategiplan for De sentralkirkelige råd for perioden 2002 – 2005 med bakgrunn i de vedtatte satsingsområder. Planen legges fram for Kirkemøtet 2002 til orientering. Kirkemøtet forutsetter at man får planen til behandling som rullerende plan i 2003.

3

Kirkemøtet utfordrer bispedømmerådene til å utarbeide 4-årige strategiplaner med bakgrunn i de vedtatte satsingsområder.

4

Kirkemøtet ber Kirkerådet bearbeide dokumentet "Satsingsområder for Den norske kirke 2002-2005" ut fra Kirkemøtets behandling av saken og sende det til menighetsrådene og fellesrådene som en ressurs i deres planprosesser.

5

De vedtatte satsingsområder gis prioritet også ved tildelninger av midler fra Opplysningsvesenets fond i perioden 2003-2006.

78 stemmeberettigede. Forslaget enstemmig vedtatt.